

פ ר י ס ק ו פ
P E R I S C O P E
גלריה לעיצוב עכשווי
CONTEMPORARY DESIGN GALLERY

בין הכסאות מיצב - קרמיקה

מזה עשור חוזרת ומופיעה צורה מבנית בסיסית בעבודותיה של רונית צור.

אובייקט - רהיט מעין מדף רב שימושי, הכלאה בין שולחן לכסא.

בשולחן ל 4 - תערוכה בבית טולמנס, הרצליה 1996; האובייקט היתרגם לנישות שבתוכן נקבע משטח שיכול היה לשמש שולחן, ספסל, מזבח.

ב- 1996 בתערוכה ביפו - "מחשבות" - המשטח הפך לכסא הכלוא בתוך חלל נזירי.

"בתבניות בניה" בבית האמנים בירושלים ב-2001 המדף ממשיך להיות מעין חפץ עליו יושבים, שרפרף, הדום לרגלי היושב, והוא יכול לשמש הן כמזבח ובקונסטלציה מסוימת גם כמקום תפילה והתיחדות.

בתערוכה בפריסקופ הפך האובייקט רהיט לכסא העומד חופשי בחלל אך מקובץ בקבוצה גדולה היוצרת מיצב שהותאם במיוחד לחלל הגלריה.

בתולדות העיצוב נחשב עיצוב כסא אתגר לכל מעצב ואילו באמנות המאה ה-20 מופיע מוטיב הכסא בצורת הכסא הריק כמוטיב מרכזי ואמנים רבים כמו ואן גוך, מרסל דושאן, מגריט, ברנקוזי וג'קומטי בין רבים אחרים מרבים להתייחס אליו כמשל למצבו של האדם. פרופ' מוטי עומר בקטלוג לתערוכה "הנעדר הנוכח הכסא הריק" - בגלריה האוניברסיטאית ע"ש גניה שרייבר, אוניברסיטת תל אביב, מאי 1991 כותב:

"הכסא מציע משמעות של עקבות, מעין תבנית של אדם למרות שהגוף עצמו לעולם אינו ניתן לשחזור מדויק באמצעותו. כמו הבגד הריק, המרמז על זכרונות, רגשות ומחשבות בדבר הגוף שלבש אותו, כך גם הכסא טעון באיזכורים לבעליו שאיננו."

על אף שמוטיב הכסא אינו מוטיב שגור במדיית הקרמיקה בוחרת בו רונית צור כמשל לקיום האנושי, המחפש תדיר אחר מקום בטוח.

הכסאות שלה מואנשים והם מעלים באסוציאציה קבוצה חברתית של פרטים המתגודדים ביחד בנסיון לשרוד. בהיותם פריכים למראה בטקסטורה, שלדיים ומינימליסטיים בצורתם, חפים מכל קישוט, ריפוד או משענת ניתנים כקופסאות - מיכלים, בקוויות עירומה, מתנשאים הכסאות אך בקשי על גבי קלונסאות צרות ומעוותות שכמעט ולא נושאות אותן, נתמכים אחד על השני, מצויים בין קריסה לבין כמעט, נתפסים באנלוגיה לחברה העוברת טראומה המנסה להאחז בשבריה ולהתרומם. אך האם תצליל, מרחפת השאלה לא פתורה מעליהם.

דרמה מאופקת נוצקת בכסאות המצטופפים אתד על השני, משדרת מין זעקה אילמת הבוקעת בדומה מהתהלכה המיוסרת של רהיטים וכלים בצירור של יוסל ברגנר - המטרה - מ-1969, המאנישה אותם כיהודי הנודד על גלגוליו השונים. שקט מאיים פרוס מעליהם מאזכר את השיעור של דניס אופנהיים מ-1976 מיצב בו מסודרים כסאות במקום התלמידים במיתווה של כיתה אל מול שולחן המורה ללא מורה.

השבריריות של הכסאות בעלות הטקסטורה הלא גמורה המשולבת בסימני האצבעות על המשטח והפקרתם ליד המקרה של חוס התנור מגבירה את תחושת ההווה השבירה של הקיום האנושי.

המצב המלחיץ של הבלתי ידוע ואשליית הבטחון המדומה שהאדם מנסה להסתתר מאחוריו מרחפים מעל למיצב הנמתח "בין הכסאות" של יונסקו ל"מחכים לגודו" של בקט.